

Lehdistötiedote 21.4.2006

Tutkimuksen julkistaminen to 27.4. klo 13

Paikka: OPM, Jukola-sali, Meritullinkatu 1, Helsinki

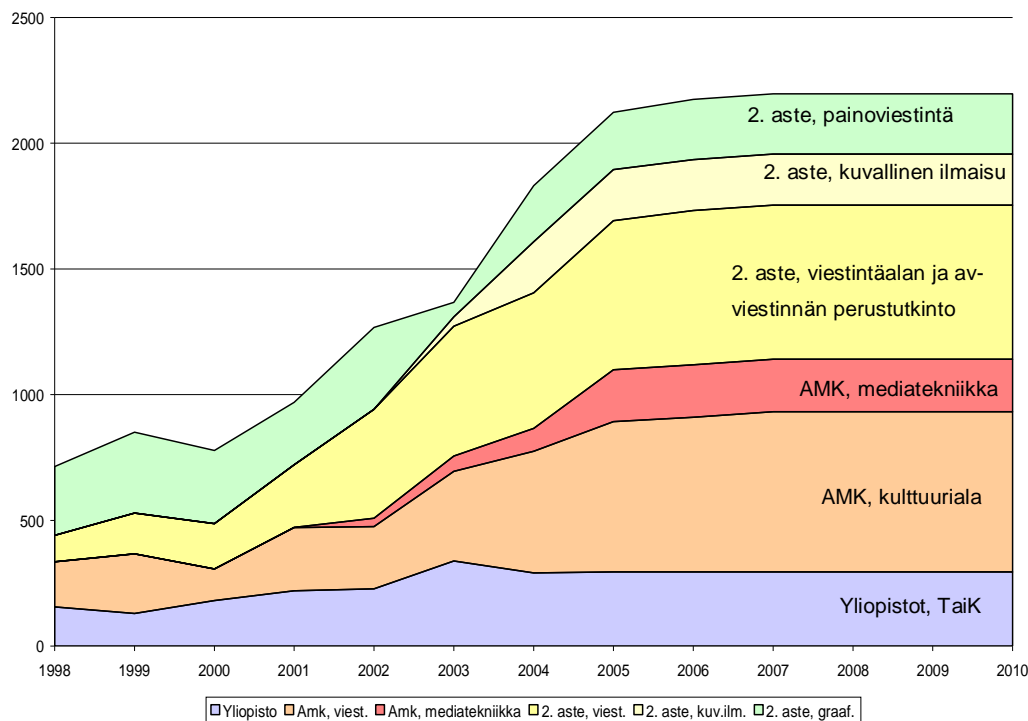
Viestintäkoulutuksen nousukäyrä

Monta tietä unelma-ammattiin ja suuriin pettymyksiin

Mediateollisuuden työpaikat ovat vähenemässä, ja yhä useammat viestinnän ammattilaiset työllistyvät viestintätehtäviin muille toimialoille. Uusista mahdollisuuksista huolimatta viestinnän koulutusta on liikaa. Erityisesti audiovisuaalisen viestinnän ja kuvallisen ilmaisun ammattilaisia koulutetaan liikaa, mikä on johtanut työttömyyteen, moninkertaiseen koulutukseen sekä sijoittumiseen koulutustasoa vastaamattomiin työtehtäviin.

Johtopäätökset ovat Tampereen yliopiston tiedotusopin laitoksella valmistuneesta *Viestintäalan ammattikuvat ja koulutustarpeet* -tutkimusprojektin loppuraportista.

Tutkimuksen perusteella ehdotetaan, että nuorisosaasteen kulttuurialan viestinnän koulutusta vähennetään ammatillisella toisella asteella ja ammattikorkeakouluissa.

Kuvio esittää nuorisosaasteen viestinnän koulutusohjelmista valmistuneiden määrät vuoteen 2004 ja arvon valmistuvista vuoteen 2010.

Taustaa. 1990-luvun lopulla elettiin voimakkaan taloudellisen kasvun ja Nokia-boomin jalanjäljissä nousseen tietotekniikkainnostuksen aikaa. Sitä seurasi sisällöntuotantoinnostus: digitaalitekniikan odotettiin tuovan tuhansia uusia työpaikkoja audiovisuaalisen viestinnän ja ”uusmedian” ammattilaisille.

Viestintäalan ammatillinen koulutus lisääntyi voimakkaasti 1990-luvun loppuvuosina ja 2000-luvun alussa. Ammattikorkeakoulujen perustaminen ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteen muutokset edellyttivät ja mahdollistivat uusien koulutusohjelmien synnyn. Viestintä oli houkutteleva ala, jonka kaikki oppilaspaiikat oli helppo täyttää. Viestinnän alan koulutuspaikat kolminkertaistuivat muutamassa vuodessa, ja nyt viestinnän ammattilaisia koulutetaan yli 70 oppilaitoksessa noin 40 paikkakunnalla.

Mediateollisuuden työpaikat lisääntyivät 1990-luvun lopulla, ja kasvun odotettiin kiihtyvän. Kävi päinvastoin: 2000-luvun alussa viestintäalan työpaikkojen määrä kääntyi laskuun. Nyt ihmetellään, mistä kaikille suurin toivein viestintäkoulutukseen tullee löytyisi tarkoituksenmukaista työtä.

Koulutuksen kasvun ja työelämän tarpeiden epäsuhtaan herättiin muutama vuosi sitten. Vuonna 2004 käynnistetyn *Viestintäalan ammattikuvat ja koulutustarpeet* –tutkimusprojektin tavoitteena on ollut ennakoida viestintäalan sisällöntuotantoon liittyvien ammattien ja työvoimarakenteen kehitystä vuoteen 2020 asti. Tutkimuksen kohteena ovat viestinnän sisällöntuotantoon liittyvät ammatit ja niihin valmistava koulutus ammatillisella toisella asteella, ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa.

Tutkimuksen kuluessa on kartoitettu nykyisen koulutuksen määrä ja sisällölliset painopisteet, selvitetty asiantuntijoiden näkemyksiä viestintäalan kehitystrendeistä ja tulevaisuuden viestintäammattilaisten osaamistarpeista sekä tutkittu eri koulutusasteilta valmistuneiden sijoittumista työelämään ja jatko-opintoihin.

Vaikka perinteisen viestintäalan työpaikat ovat vähenemässä, alan koulutuksen saaneet voivat työllistyä esimerkiksi muiden kuin viestintäalan yritysten sekä julkisen hallinnon sisäiseen viestintään. Myös ”luova talous” ja siihen liittyvä elämysteollisuus saattaa tarjota uudenlaisia työpaikkoja.

Uusista mahdollisuuksista huolimatta projektin loppuraportissa ehdotetaan, että nuorisosaasteen kulttuurialan viestinnän koulutusta ammatillisella toisella asteella ja ammattikorkeakouluissa vähennetään. Koulutusresurssien jaon painopistettä ehdotetaan siirrettäväksi määrästä laatuun sekä nuorisosaasteen peruskoulutuksesta täydennys- ja erikoistumiskoulutukseen.

Tutkimus on toteutettu Tampereen yliopiston tiedotusopin laitoksella ja Turun kauppakorkeakoulun Mediaryhmässä. Rahoittajina ovat olleet Euroopan Sosiaalirahasto (ESR), opetusministeriö, Viestintäalan taloudellinen tutkimussäätiö ja Journalistisen kulttuurin edistämissäätiö. Lisäksi tutkimushankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa ovat olleet Jyväskylän yliopiston viestintätieteiden laitos sekä viestinnän koulutusta antavista ammattikorkeakouluista Arcada Nylands svenska yrkeshögskola, Institutionen för media ja Diakonia-ammattikorkeakoulun (DIAK) Turun yksikkö. Edellä mainittujen lisäksi hankkeen ohjausryhmässä ovat olleet opetusministeriön, Suomen Journalistiliiton, Viestintätyönantajien, Yleisradion ja viestinnän toisen asteen ammatillisen koulutuksen edustajat.

Julkaisun tiedot: *Pentti Raittila, Nina Olin ja Sari Stenvall-Virtanen. Viestintäkoulutuksen nousukäyrä – monta tietä unelma-ammattiin ja suuriin pettymyksiin. Viestintäalan ammattikuvat ja koulutustarpeet - tutkimusprojektin loppuraportti. Tampere: Tampereen yliopiston tiedotusopin laitos. Julkaisuja C 40/2006.*

Lisätietoja: Pentti Raittila, Tampereen yliopiston tiedotusopin laitos
puh. 03 – 3551 8806, sähköposti: pentti.raittila@uta.fi

Hankkeen raportit ja muut aineistot:
http://www.uta.fi/laitokset/tiedotus/viest_ammattit/index.htm

